

[30.12.2014]

Rahanpesulainsäädännön uudistamistyöryhmä

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ehdotukset uudeksi laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä sekä muiksi tarvittaviksi laeiksi.

Toimikausi

14.1.2015 – 30.10.2015

Tausta

Euroopan komissio antoi 5.2.2013 ehdotuksen uudeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen (COM(2013) 45 final), niin sanottu *neljäs rahanpesudirektiivi*, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojen toimittamisesta varainsiirtojen mukana (COM(2013) 44 final), niin sanottu *toinen varainsiirtoasetus*. Ehdotukset perustuvat OECD:n hallitusten välisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen yhteistyöelimen (FATF) vuonna 2012 julkaisemiin suosituksiin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä. Suomi on ollut FATF:n jäsen vuodesta 1991 ja on poliittisesti sitoutunut rahanpesun vastaisiin toimenpiteisiin ja suositusten täytäntöönpanoon.

Suomessa on vireillä FATF:n suosituksen 1 mukainen kansallinen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiarvio, jonka on määrä valmistua keväällä 2015. FATF:n tekemän seuraavan maatarkastuksen ennakoidaan olevan Suomessa aikaisintaan vuoden 2016 loppussa.

Neljännen rahanpesudirektiivin ja toisen varainsiirtoasetuksen neuvottelut ovat unionissa loppusuoralla ja niiden ennakoidaan valmistuvan alkuvuonna 2015. Osana EU-lainsäädäntöä komissiolle ehdotetaan säädettäväksi valtuus arvioida yhdessä kansallisten ja ylikansallisten viranomaisten kanssa EU:n rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiä, jotka jäsenvaltioiden tulisi ottaa huomioon kansallista riskiarviota laatiessaan. Ensimmäisen EU:n ylikansallisen riskiarvion on määrä valmistua kahden vuoden kuluttua direktiivin julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että:

- Suomen lainsäädäntö vastaa FATF:n kansainvälisiä uusia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen suosituksia sekä EU:n lainsäädäntöä,

- Suomessa on tehokkaat menetelmät ja käytännöt rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi,
- lainsäädäntö mahdollistaa tehokkaan ja nopean viranomaisyhteistyön rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi,
- lainsäädäntö mahdollistaa direktiivin sallimat soveltamisalan poikkeukset, jotka ovat perusteltavissa myös kansallisen riskiarvion osoittaman alhaisen rahanpesunriskin perusteella,
- Suomessa on tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas järjestelmä yritysten omistajien ja tosiasiallisten edunsaajien tunnistamiseksi ja tuntemiseksi,
- Suomessa on asianmukaiset hallinnolliset ja rikosoikeudelliset seuraamukset rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä koskevan lainsäädännön rikkomisesta.

Tehtävä

Työryhmän on valmisteltava hallituksen esityksen muotoon lakiehdotukset, joilla:

- täytäntöönpannaan kansalliseen lainsäädäntöön neljäs rahanpesudirektiivi ja toinen varainsiirtoasetus sekä FATF:n suositukset rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä,
- arvioidaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen valvontarakenne ja seuraamusjärjestelmä sekä tarvittavat viranomaisresurssit,
- poistetaan tarpeettomat esteet riittävän viranomaisyhteistyön turvaamiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi ja selvittämiseksi,
- varmistetaan tarkoituksenmukainen järjestely yritysten omistajia ja tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen saamiseksi,
- säädetään neljännen rahanpesudirektiivin mukaisista kansallisista poikkeuksista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen soveltamisalasta, kun se on perusteltua kansallisen riskiarvion näkökulmasta,
- täytäntöönpannaan kansallisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kansallisen riskiarvion osoittamat tarpeelliset lainsäädäntömuutokset.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

valtiovarainministeriö

Jäsenet:

ulkoasiainministeriö

oikeusministeriö

sisäministeriö

työ- ja elinkeinoministeriö

Finanssivalvonta

Keskusrikospoliisi, rahanpesun selvittelykeskus

Sihteeri: sisäministeriö

Työryhmä voi kutsua työnsä tueksi vaihtuvia ja pysyviä asiantuntijoita sekä asettaa työnsä tueksi valmisteluryhmiä.

Työryhmän on työnsä aikana kuultava ainakin Opetus- ja kulttuuriministeriötä, Ahvenanmaan maakuntahallitusta, Etelä-Suomen aluehallintovirastoa, Tullia, Suojelupoliisia, Poliisihallitusta, Arpajaishallintoa, Patentti- ja rekisterihallitusta, Suomen Asianajajaliittoa, Elinkeinoelämän keskusliittoa, Finanssialan Keskusliittoa sekä pelipalveluiden tarjoajien edustajia.

Valtiovarainministeri

Antti Rinne

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Pentti Pikkarainen

Liitteet

Jakelu työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

Tiedoksi ulkoasiainministeriö

oikeusministeriö

sisäministeriö

työ- ja elinkeinoministeriö

Finanssivalvonta

Keskusrikospoliisi, rahanpesun selvittelykeskus